

Streszczenie

W rozprawie doktorskiej podejmuję temat konstruowania prawdy na własny użytek. Ten mechanizm można postrzegać jako nienaruszalne prawo do własnej opinii, który w szerszej perspektywie może mieć destrukcyjne skutki. W swojej pracy wybrałam specyficzne przykłady subiektywnego i wybiórczego wykorzystywania określanych prawd na rzecz kreacji, w taki sposób aby omawiane sprawy podejmowały nurtujące mnie pytania.

Czy każda kreacja jest post-prawdą?

Czy możliwe jest dotarcie do prawdy?

Czy istnieją jeszcze autorytety?

Czy prawda jest jedna i niepodważalna?

Jaka jest relacja między autorem/autorką komunikatu, komunikatem, przekazem, a odbiorem?

Jaką rolę w tym procesie odgrywa intencja twórcy i doświadczenia odbiorcy?

Kiedy możemy mówić o manipulacji?

Jako artystkę interesuje mnie zjawisko kreacji prawdy i sposobu przekazywania jej innym zarówno z pozycji Twórcy, jak i odbiorcy „komunikatu”. Wybrałam przykłady z zakresu sztuki współczesnej i działalności paranaukowej doszukując się podobieństw. Opisane przypadki charakteryzuje precyzyjna wizja świata i istoty rzeczy. Koncepcje wybranych przeze mnie bohaterów są skrajnie odmienne i dotyczą różnych obszarów świadomości. Stanowią one dla mnie paletę odmiennych perspektyw, które możemy przyjąć do swojego życia. Każdy z wybranych przykładów przedstawia wyjątkowe podejście do interpretacji faktów i opinii. Tytułowe pojęcie pamięci wody staje się początkiem dla obserwacji reguł współczesnego świata. Czy posiada ona ukryty potencjał, który może służyć tworzeniu?

Czy może stać się narzędziem tworzenia?

Czy subiektywne wrażenie może stać się dominantą w procesie interpretacji dzieła? Zebrane wnioski odnoszę do własnej praktyki artystycznej, doświadczeń z zakresu edukacji, procesu tworzenia, przygotowywania ekspozycji, mierzenia się z reakcją odbiorców i środowiska.

Specyfika rozpatrywania rzeczywistości, przyglądania się jej sprzecznościom i subiektywnościom, może mieć zastosowanie w odczytywaniu wszystkich elementów tej rozprawy. Zarówno tych opierających się na rozważaniach teoretycznych, jak i tych wynikających z działania artystycznego.

W rozdziale *Post-prawda we własnej praktyce artystycznej* przedstawiam pięć realizacji artystycznych zgodnie z kolejnością ich powstawania. Wskazuje to bezpośrednio na rozwój procesu badania i twórczego rezonowania z pojęciami pamięci wody i post prawdy. Istotne jest by podkreślić, że proces eksplorowania tego tematu miał miejsce już na studiach I i II stopnia, w związku z czym można rozpatrywać prezentowane projekty jako kontynuację praktyki artystycznej.

W części prac następuje to odnosząc się bezpośrednio do materii jaką jest woda, wielości symboli i znaczeń które zostały jej nadane; a niekiedy wskazując analogie w jej zmienności i trudności do skontrolowania bliską do płynności pojęcia prawdy.

Realizacje powstały między 2019 a 2021 rokiem, wszystkie miały swoją publiczną prezentację w formie wystaw indywidualnych. Proces, technika i powód powstawania każdej z tych prac był zupełnie inny. Łączy je jednak istota podjętych rozważań, a dotyczą one podstawowych wartości którymi kieruje się współczesny człowiek. Doświadczenie procesu badawczego, którym stała się ta rozprawa doktorska, uświadomił mi ważną rzecz – dla mnie jako artystki, jak i człowieka najciekawsze w drugim człowieku jest to, w co wierzy. Poznaję drugiego człowieka poprzez obserwowanie sposobu w jaki postrzega otaczającą nas rzeczywistość. Oczywiście, bywają mniej lub bardziej irytujące postawy, jednak to wartości, które on wyznaje definiują obraz jaki widzimy.

Perspektywa na proces tworzenia przez artystę/artystkę jest podobna do procesu formułowania się post-prawdy w każdym z nas. Mamy świadomość podejmowania wyborów, choć w dużej mierze są one kierowane regułami podświadomości. Dobieramy sobie pasujące elementy rzeczywistości, tak aby pasowały do kompozycji *naszego obrazka*.

Najważniejszym dla mnie wnioskiem jest świadomość tego, że żadne z moich działań twórczych nie jest oderwane od znaczenia tego, co wcześniej stworzyłam. Kolejne dzieła obrastają kontekstami do których mogę je odnieść, a idee wyrastają na sobie. Czerpię ze swojego przeżycia i doświadczenia. Czerpię z drugiego człowieka i jego wizji świata. A niekończący się proces może przypominać nieco opisywaną we wstępie *pamięć wody* i informacje, które magazynuje w sobie.

Abstract

In my doctoral dissertation, I take up the topic of constructing truth for my own use. This mechanism can be seen as an inviolable right to one's opinion, which in the broader perspective may have destructive effects. In my work, I chose specific examples of subjective and selective use of certain truths for the sake of creation, in such a way that the discussed matters would raise the questions that bother me.

Is every creation post-truth?

Is it possible to get to the truth?

Are there still authorities?

Is the truth one and indisputable?

What is the relationship between the author / author of the message, the message, the message, and the reception?

What is the role of the creator's intention and the recipient's experience in this process?

When can we talk about manipulation?

As an artist, I am interested in the phenomenon of creating the truth and the way of communicating it to others, both from the position of the Creator and the recipient of the "message". I chose examples from the field of contemporary art and para-scientific activity, looking for similarities. The described cases are characterized by a precise vision of the world and the essence of things. The concepts of the heroes I have chosen are extremely different and relate to different areas of consciousness. For me, they constitute a palette of different perspectives that we can adopt in our lives. Each of the selected examples represents a unique approach to interpreting facts and opinions. The title concept of water memory becomes the beginning of the observation of the rules of the contemporary world.

Does it have any hidden potential that can be used to create?

Can it become a creative tool?

Can a subjective impression become a dominant element in the process of interpreting a work? I relate the collected conclusions to my own artistic practice, experiences in the field of education, the process of creating, preparing exhibitions, facing the reaction of recipients and the environment.

The specificity of examining reality, examining its contradictions and subjectivities, may apply in reading all elements of this dissertation. Both those based on theoretical considerations and those resulting from artistic activity.

In the chapter Post-truth in my own artistic practice I present five artistic realizations in the order in which they were created. This points directly to the development of the process of research and creative resonance with the concepts of water memory and truth fasting. It is important to emphasize that the process of exploring this topic took place already during the 1st and 2nd degree studies, therefore the presented projects can be considered as a continuation of artistic practice.

In some of the works this occurs by referring directly to the matter of water, the multitude of symbols and meanings that have been given to it; and sometimes pointing to analogies in its variability and difficulties to control, close to the fluidity of the concept of truth.

The projects were created between 2019 and 2021, all of them had their public presentation in the form of individual exhibitions. The process, technique, and rationale behind each of these works was completely different. However, they are connected by the essence of the considerations undertaken, and they concern the basic values that guide modern man.

The experience of the research process, which this doctoral dissertation has become, made me realize an important thing - for me, as an artist and as a human being, the most interesting thing about other people is what they believe in. I get to know another person by observing the way in which he perceives the reality that surrounds us. Of course, there are more or less irritating attitudes, but it is the values that he professes that define the image we see.

The perspective on the process of creation by an artist / artist is similar to the process of forming post-truth in each of us. We are aware of making choices, although to a large extent they are governed by the rules of the subconscious. We choose the right elements of reality so that they match the composition of our picture.

The most important conclusion for me is the awareness that none of my creative activities is detached from the meaning of what I have previously created. Subsequent works are overgrown with contexts to which I can relate them, and ideas grow on each other. I draw from my own experience and experience. I draw from the other person and his vision of the world. And the never-ending process may resemble the memory of water described in the introduction and the information that it stores in itself.